

Misijní neděle

Nedávno jsme se rozjeli do Mrákova na nedělní mši svatou. Sloužil ji za P. Přemka P. Josef Žák. Těšili jsme na jeho promluvu, když nám místo ní začal předčítat dopis národního ředitele Papežských misijních děl. Nemohu říci, že by mě čtení toho textu nějak zvlášť oslovilo a pohladilo po duši, ale cestou domů mě stále více naplňoval pocit, jakoby se mé myšlenky posouvaly někam dál, za hranice, dál do světa. Přinutilo mě to se nad tím tématem misí víc zamyslet.

Slovo misie není slovem cizím. Evangelium a misie jsou jádrem křesťanství. A Ježíš vždy mluví o celosvětové misii: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky!“ Ježíš misii nikdy neohraničil hranicemi národa. Žádné jiné náboženství nemá tak silnou potřebu šířit svou víru, jako křesťanství. Křesťané od počátku věří, že Pán Ježíš je Pánem celého světa, a tak záměr misie je nesmírně ušlechtilý. Je to snaha přispět k tomu, aby po celé zeměkouli zavládlo jedno Boží království lásky a pokoje, kde všichni si budou rovni a kde všichni, jak čteme v Bibli, překují své meče na radlice a svá kopí na vinařské nože.

Dnešní svět mluví o globalizaci. To je snaha sjednotit všechny lidi, propojit svět, rušit hranice a bariéry. Díky moderní technice, zejména díky počítačům nabralo toto propojování světa neuvěřitelně rychlý průběh. Má to i své dobré stránky - svět se stává menším a společné problémy je možné řešit společně. Svět se stává jednou velikou vesnicí, kde všichni o všem hned vědí, kde by konečně měla začít platit skutečná vesnická idyla - být tolerantní k jinakostem souseda, méně si závidět a víc si pomáhat, umět se postarat i o své chudé, bláznivé, staré, nepřizpůsobivé - jak to na takové staré dobré vesnici bývalo zvykem.

I křesťanství chce být globálním. Proces globalizace vlastně nastartovali naši pradědové v křesťanské víře. Je to ona Ježíšovská cesta lidské solidarity, pomoci, sociálního smíření, cesty svobody, spravedlnosti a rovných šancí. Nikoli tedy: prachy dělají prachy a tudíž moc, ale hřivny, nadání, talent jste dostali k tomu, abyste se o ně podělili! A my Evropané, Američané jsme dostali takovéto obdarování. Naše kultura má talent k pracovitosti, odpovědnosti, myšlení, technologiím, vědě a tudíž k úspěšnému přežití. A tyto talenty máme rozmnožovat. To znamená nasycit hladového, napojit žíznivého, ujmout se běžence, obléct chudáka, bojovat s nemocemi, pečovat o vězněné, zajistit rovná práva. Všem. Řečeno dnešním jazykem - corporate social responsibility, spoluodpovědnost a solidarita. „Hospodin od tebe žádá jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“ (Mi 6,8) Nikde se neříká, že by Bůh vyžadoval něco v jedné době a že by to v jiné době již nevyžadoval. Zachovávat právo - pro Bibli je právo sama spravedlnost, a to ne jen pro některé a jen někde a jen někdy. Týká se skutečně všech lidí na celém světě, všech národů, všech ras a všech společenských vrstev. Všichni mají stejná práva! Tohle je věc, pro kterou nemusíme mít moc porozumění. Často jsme zahleděni do vlastních pseudoprotblémů a k bolestem spoluobčanů, natož k trápení lidí jinde na světě zůstáváme neteční.

Nelze si užívat v bohaté části světa a být lhostejný k bídě té chudé části. Vždyť nelze jednoduše říci, že si za svou chudobu mohou obyvatelé těchto zemí sami. Bohaté státy severní polokoule koneckonců dodnes většinou profitují z bývalého kolonialismu. My mluvíváme někdy až příliš „politicky korektně“. Bible naopak mluví někdy až nepříjemně přímočaře: „A nyní, vy boháči, plačte a naříkejte nad pohromami, které na vás přicházejí. Vaše bohatství shnilo, vaše šatstvo je moly rozežráno, vaše zlato a stříbro zrezavělo, a ten rez bude svědčit proti vám a stráví vaše tělo jako oheň. Nashromáždili jste si poklady - pro konec dnů! Hle, mzda dělníků, kteří žali vaše pole, a vy jste jim ji upřeli, volá do nebes, a křik ženců pronikl k sluchu Hospodina zástupů. Žili jste rozmařile a hýřili jste na zemi, vykrmili jste se - pro den porážky! (Jk 5,1-5)

Nejde o to dávat drobty. Nestačí, že odpustila Světová banka a Mezinárodní měnový fond nejchudším zemím světa jejich dluhy. Biblický příběh o nasycení pěti tisíců nám ukazuje, o čem jde. Ten příběh nechce ohromit masivním zázrakem. Ten příběh nám říká, že přijetím biblického vidění světa, přijetím Ježíšovského smyslu života můžeme pracovat k odstranění bídy, hladu a nespravedlnosti na celém světě. Jen je třeba zbavit se našeho sobectví a vzít Ježíšovskou etiku nasycení všech vážně. Účinné prostředky, technologie i dostatek zdrojů k tomu nasycení milionů máme. V tom ten zázrak netkví. Je třeba, aby se s námi stal větší zázrak - zázrak altruismu, smilování se nad druhými. Je třeba, abychom se zbavili pochybností učedníků: „máme málo jídla - to snad máme jít a pro všechny nakoupit“? Nestačí potravinová pomoc, zbytky, těch dvanáct košů, i když pro záchranu mnohých konkrétních lidských životů to mnohdy stačí. Musíme zasednout spolu s těmi hladovějšími ke společné Kristově hostině. Začít vážně uvažovat o tom, připustit rozvojové země do světového obchodu, otevřít jim trhy a finanční systémy založené na jasných pravidlech a absenci diskriminace (viz Deklarace tisíciletí), aby nemusely žít jen z milodarů, ale mohly důstojně rozvíjet své hospodářství. Že jsme na to moc malí páni, abychom to zařídili? Jistě. Ale můžeme se za to modlit. Aby ta cesta směřující k propojení celého Božího světa, nastolená už v Bibli, byla opravdu tou cestou Boží. Postavit proti síle a dravosti těch nejbohatších solidaritu a lásku těch chudých a obyčejných, která také musí být globální, celosvětová, aby měla dost síly tomu hamounskému zlu odolat. Můžeme posilovat angažovanost církve a jednotlivých společenství k praktické pomoci chudým, potřebným, trpícím.(...)

Dokud trvá církev, trvá i její misijní úkol, který dostala skrze apoštoly od Krista. Apoštolát tehdy pro apoštoly, jako dnes pro nás, není dobrovolná činnost navíc k našemu zbožnému životu. Jde o mnoho jednotlivých poslání k mnoha konkrétním lidem, a to pod vedením Božím. K lidem, kteří jsou již Bohem připraveni, kteří v tomto smyslu na apoštola čekají. Obrácení nejsou našimi dlužníky, ale my jsme dlužníky těch, kteří byli Bohem připraveni k obrácení a k nimž jsme nedošli. Je-li tedy úkol apoštolátu, misíí, tak závažný a závazný, plyne z toho ještě jeden důsledek.

(dokončení na str 7.)